

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра історії та політичної теорії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

В. о. завідувача кафедри
Зенкін М.В.

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Політичні інститути»

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Рівень вищої освіти.....	перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	«Політологія»
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	9,5 кредитів ЄКТС (285 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
Термін викладання	5-8 квартали
Мова викладання	українська

Викладач: доц. Баштанник О.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Політичні інститути» для здобувачів освітньо-професійної програми “Політологія” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 052 Політологія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. історії та політичної теорії. Д.: НТУ «ДП», 2025. 16 с.

Розробник:

Баштанник Оксана Віталіївна, доцент кафедри історії та політичної теорії, доктор наук з державного управління, кандидат політичних наук, доцент.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності С2 Політологія (Протокол № 3 від 29 серпня 2025 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1 Шкали.....	7
6.2 Засоби та процедури.....	7
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Політологія спеціальності 052 Політологія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф10 «Політичні інститути» віднесено такі результати навчання:

РН03	Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності
РН06	Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності
РН07	Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення
РН08	Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки
РН09	Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки
РН10	Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах
РН12	Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування
РН15	Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти навчальних компетентностей, необхідних для аналізу широкої проблематики функціонування політичних інститутів: ролі та впливу всіх типів політичних інститутів на різних етапах розвитку суспільства; регіонального та глобального контексту функціонування інститутів влади та громадянського суспільства; впливу політичних інститутів на стан політичної системи суспільства, формування та функціонування на цій основі різних типів політичних режимів.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
РН03	РН03.1-Ф10	Аналізувати критично фактологічну інформацію щодо функціонування усіх різноманітних типів політичних інститутів
РН06	РН06.1-Ф10	Користуватися правом вільного доступу до інформації у відкритих джерелах для добору даних щодо аналізу функціонування політичних інститутів, особливо – органів влади всіх рівнів
РН07	РН07.1-Ф10	Розуміти наукові, суспільні та політичні передумови розвитку і трансформації інституціональної теорії політичної науки
РН08	РН08.1-Ф10	Знати зміст основних понять інституціональної теорії політології:

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
		інститут, інституціоналізація, інституційні трансформації та ін.
РН09	РН09.1-Ф10	Диференціювати та використовувати у процесі дослідження політичних інститутів та інституціонального простору політики поняття та теорії класичного та нового інституціонального аналізу
РН10	РН10.1-Ф10	Використовувати теорії та поняття стосовно історичних процесів, соціальних явищ, феноменів культури, ідеологічного впливу та ін. для дослідження функціонування політичних інститутів.
РН12	РН12.1-Ф10	Аналізувати взаємодію між інститутами та громадянами, формальними та неформальними інститутами, інститутами влади та громадянського суспільства у національному, наднаціональному та глобальному контексті їх функціонування
РН15	РН15.1-Ф10	Розробляти програму дослідження політичних інститутів та реалізувати його з використанням класичних та новітніх теорій інституціонального аналізу політики, їх понять та принципів

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф2 Категорії політичної науки	Знати зміст базового категорійно-понятійного та аналітично-дослідницького апарату сучасної політичної науки. Застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичних та сучасних категорій політичної думки. Застосовувати базовий категорійно-понятійний інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії у фаховій діяльності.
Ф3 Історія політичної думки	Орієнтуватись у епохах та етапах розвитку політичної думки, історичних особливостях цих епох та причинах змін у суспільно-політичній свідомості у відповідні періоди. Виявляти зв'язок між історичними обставинами формування та фактичним змістом і спрямованістю політичних і правових вчень. Виявляти вплив політичних і правових вчень у діяльності політичних структур.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		Денна		Вечірня		Заочна	
		аудиторн і заняття	самостійна робота	аудиторн і заняття	самостійна робота	аудиторн і заняття	самостійна робота
Лекційні	150	60	90	-	-	-	-
Практичні	135	60	75	-	-	-	-

Семінари	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	285	120	165	-	-	-	-

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, год.
	ЛЕКЦІЇ	150
РН03.1-Ф10, РН06.1-Ф10, РН07.1-Ф10, РН08.1-Ф10	1. Теорія інститутів	19
	1.1. Поняття інституту в політичній науці	
	1.2. Теорії інституційних змін в політології	
	1.3. Неформальні політичні інститути	
РН03.1-Ф10, РН06.1-Ф10, РН07.1-Ф10, РН08.1-Ф10	2. Політичні інститути	19
	2.1. Цілі, характеристики, функції в суспільстві	
	2.2. Конституційні засади політичних інститутів	
	2.3. Основні принципи і структура конституцій	
РН09.1-Ф10, РН10.1-Ф10, РН12.1-Ф10, РН15.1-Ф10	3. Держава як політичний інститут	19
	3.1. Поняття, ознаки та функції держави	
	3.2. Інститут глави держави в формах правління	
	3.3. Взаємозв'язок між партією та урядом	
РН09.1-Ф10, РН10.1-Ф10, РН12.1-Ф10, РН15.1-Ф10	4. Парламент: структурно-функціональний аналіз	19
	4.1. Історія становлення парламентів	
	4.2. Сутність, функції парламенту в управлінні	
	4.3. Структура парламенту як інституту влади	
РН09.1-Ф10, РН10.1-Ф10, РН12.1-Ф10, РН15.1-Ф10	5. Інститут федералізму	19
	5.1. Сутність і типологія федералізму в політології	
	5.2. Порівняльний аналіз федералізму в світі	
	5.3. Інститут федералізму у сучасному світі	
РН09.1-Ф10, РН10.1-Ф10, РН12.1-Ф10, РН15.1-Ф10	6. Бюрократія як політичний інститут	19
	6.1. Теорії бюрократії в політичній науці	
	6.2. Види і принципи бюрократії як інституту	
	6.3. Бюрократія та етика державної служби	
РН09.1-Ф10, РН10.1-Ф10, РН12.1-Ф10, РН15.1-Ф10	Інститути громадянського суспільства	18
	7.1. Партії як політичний інститут	
	7.2. Масові суспільно-політичні рухи	
	7.3. Типології партійних систем	
РН09.1-Ф10, РН10.1-Ф10, РН12.1-Ф10, РН15.1-Ф10	Групи тиску. Лобізм як інститут	18
	8.1. Групи захисту, групи тиску і лобізм.	
	8.2. Регламентація лобізму в західних країнах	
	8.3. Інституціоналізація лобізму в Україні	
	СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ	135
РН03.1-Ф10, РН06.1-Ф10, РН07.1-Ф10, РН08.1-Ф10	1. Основні етапи розвитку теорії політичних інститутів в західній політологічній науці.	19
	1.1. Політико-правова школа інституціонального аналізу	
	1.2. Класичний інституціоналізм політичної науки	
	1.3. Новий інституціоналізм політичної науки	
РН09.1-Ф10,	2. Інститут президентства в Україні та світі	19

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, год.
РН10.1-Ф10, РН12.1-Ф10, РН15.1-Ф10	2.1. Історія інституту глави держави та інституту президента	
	2.2. Інститут президента у президентських республіках	
	2.3. Інститут президента у парламентських республіках	
РН09.1-Ф10, РН10.1-Ф10, РН12.1-Ф10, РН15.1-Ф10	3. Парламент та парламентаризм	19
	3.1. Історія виникнення і розвитку парламентів	
	3.2. Парламентська республіка як тип урядування	
	3.3. Становлення інституту парламентаризму в Україні	
РН09.1-Ф10, РН10.1-Ф10, РН12.1-Ф10, РН15.1-Ф10	4. Громадянське суспільство як політичний інститут	19
	4.1. Розвиток теорії громадянського суспільства	
	4.2. Громадянське суспільство у розвинених країнах	
	4.3. Проблеми і перспективи формування громадянського суспільства в сучасній Україні	
РН09.1-Ф10, РН10.1-Ф10, РН12.1-Ф10, РН15.1-Ф10	5. Партії як політичний інститут	19
	5.1. Зародження структур партійного типу	
	5.2. Особливості розвитку сучасних політичних партій в світі	
	5.3. Партійні системи у світі та в Україні	
РН09.1-Ф10, РН10.1-Ф10, РН12.1-Ф10, РН15.1-Ф10	6. Масові соціально-політичні рухи в Україні і за кордоном	20
	6.1. Соціальні рухи як політичний інститут	
	6.2. Політична складова активності громадських рухів	
	6.3. Інституціоналізація суспільно-політичних рухів в Україні	
РН09.1-Ф10, РН10.1-Ф10, РН12.1-Ф10, РН15.1-Ф10	7. ЗМІ як політичний інститут	20
	7.1. Вплив медіа на політичні процеси в історії	
	7.2. ЗМІ та ЗМК як самостійні актори політики	
	7.3. Нові медіа у цифрову добу: вплив на класичні інститути	
	ВСЬОГО	285

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час <u>заліку</u> за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного та індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має

право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і семінарських занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти подано нижче.

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<ul style="list-style-type: none"> ◆ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ◆ збір, інтерпретація та застосування даних; ◆ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-73
	<p>Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійне та комп'ютерне обладнання.

Програмне забезпечення: Microsoft Office 365, ОС Windows Microsoft Office: Teams, Microsoft Office (Word, Excel, Power Point) Дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Базові

1. Політичні інститути та процеси у країнах Центральної і Східної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть: колективна монографія / за заг. ред.: Юрія Остапця і Маріана Токаря; Каф. політ. і держупр.; Ужгород. нац. ун-тет. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. 680 с. URL: https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/CEE_EU_Integration.pdf

2. Країни світу: державний устрій. Навчально-наочний посібник. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 164 с. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/8594/>

3. Влада і громадянське суспільство у країнах світу: досвід взаємодії: Монографія / за ред. чл.-кор. НАН України О. М. Майбороди. Київ: ІПіЕнД НАН України, 2025. 472 с. URL: <https://ipiend.gov.ua/publication/vlada-i-hromadianske-suspilstvo-u-krainakh-svitu-dosvid-vzaiemodii/>

4. Політичні інститути та процеси в Україні в кінці ХХ – на початку ХХІ століть : кол. моногр. / за заг. ред. : Юрія Остапця і Маріана Токаря ; рец. : В. Климончук, В. Бусленко ; М-во освіти і науки України, Ужгор. нац. ун-т. Ужгород : РІК-У, 2025. 488 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3d568c77-304c-41ee-a0a8-9f46898a9434/content>

5. Політична система України: конституційна модель та політичні практики: монографія / кол. авт.: Зеленько Г. І. (кер., наук. ред.) та ін. Київ: ІПіЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2023. 536 с. URL: <https://ipiend.gov.ua/publication/politychna-systema-ukrainy-konstytutsijna-model-ta-politychni-praktyky/>

6. Баштанник О.В., Єгорова О.В. Політичні інститути [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Політологія» зі спеціальності 052 (С2) Політологія / О.В. Баштанник, О.В. Єгорова ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2025. 33 с.

8.2. Додаткові

1. Резанова Н. О. Принципи системного підходу в аналізі політичної системи суспільства / Н. О. Резанова, В. В. Волобуєв // Політикус. 2024. Вип. 3. С. 32-38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/polit_2024_3_7
2. Скриль С. А. Верховенство права як принцип функціонування політичних систем в державах Європейського Союзу / С. А. Скриль // Південноукраїнський правничий часопис. 2023. № 3. С. 30-35. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pupch_2023_3_8
3. Гончар М. В. Вплив соціальних мереж на політичні системи у контексті суперництва демократичних та авторитарних режимів / М. В. Гончар // Політикус. 2024. Вип. 5. С. 11-18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/polit_2024_5_4
4. Чістякова І. М. Особливості британської політичної системи / І. М. Чістякова, І. Б. Кривдіна // Філософія та політологія в контексті сучасної культури. 2022. Т. 14, № 2. С. 160-168. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/filipol_2022_14_2_22
5. Цапко О. М. Тоталітарний характер політичної системи сучасного Туркменістану: історико-політичний аспект / О. М. Цапко // Проблеми всесвітньої історії. 2022. № 4. С. 76-92. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prwh_2022_4_7
6. Гороховський Д. І. Еволюція української політичної системи після здобуття незалежності / Д. І. Гороховський, М. В. Зенкін // Політикус. 2024. Вип. 4. С. 51-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/polit_2024_4_9
7. Бітель Ю. Р. Роль громадського суспільства у формуванні політичної системи країн Балтії: порівняльний аналіз / Ю. Р. Бітель // Актуальні проблеми філософії та соціології. 2023. Вип. 40. С. 161-165. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprfc_2023_40_29
8. Калюжна Ю. Інформаційно-ідеологічні чинники "підривної діяльності" та дестабілізації соціально-політичних систем (на прикладі країн південно-східної азії) / Ю. Калюжна // Evropský politický a právní diskurz. 2020. Sv. 7, Vyd. 3. С. 185-193. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evporp_2020_7_3_28
9. Мороз Є. О. Межі політичної влади в умовах економічної трансформації постсоціалістичних систем / Є. О. Мороз // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. 2022. № 10. С. 43-50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2022_10_8
10. Болотіна Є. В. Інституційний метод аналізу політичної системи / Є. В. Болотіна, Н. Л. Стешенко, А. В. Бородай // Регіональні студії. 2023. № 32. С. 41-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regst_2023_32_8
11. Баштанник О. В. Соціологічний інституціоналізм як напрям нового інституціоналізму політичної науки: методологія та її реалізація в українських політологічних дослідженнях. Науково-теоретичний альманах «Грані». 2020. № 9-10. С. 5-14. DOI: <https://doi.org/10.15421/172080>
12. Bashtannyk O. The effect of individual identity on social-political processes at the point of view of the new institutionalism political theory. Науковий журнал «Регіональні студії». 2022. № 30. С. 40–44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2022.30.6>
13. Баштанник О. В. Функціонування інституту громадських рад у форматі дослідницької стратегії нового інституціоналізму політичної науки. Науковий журнал «Регіональні студії». 2022. № 28. С. 40-46. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2022.28.7>
14. Баштанник О. В. «Локальна і урбаністична політика» як навчальна дисципліна та напрям досліджень у сучасній українській політичній науці Науковий журнал «Регіональні студії». 2023. № 33. С. 7-14. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2023.33.1>
15. Баштанник О. В., Горкава В. В. Феміністичний аналіз особливостей функціонування політичних інститутів: дослідження ролі жінок у політиці та в інституціях влади. Політологічний вісник. 2024. Вип. 92. С. 362-370. DOI: <https://doi.org/10.17721/2415-881x.2024.92.362-370>

16. Kryshchanovych, S., Syniuk, O., Yadukha, S., Blyznyuk, A., Bashtannyk, O., & Ravliuk, V. (2023). Determining strategic priorities for forming state policy to provide financial and economic security under martial law. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 6(53), 287–299 (Scopus). DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.6.53.2023.4237>
17. Bashtannyk, O. (2024). Institutional capacity of the Ukrainian parliament in the conditions of modern security threats. *Academia Polonica (Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej)*, 63(2), 119-128. (Polish scientific and professional electronic journals) <http://pnap.ap.edu.pl/index.php/pnap/article/view/1285/1229>
18. Sydorchuk, O., Bobrovska, O., Pasichnyi, R., Bashtannyk, O., Hordiichuk, O., & Kozak, I. (2024). The role and competences of local self-government in achieving the goals of sustainable development in the process of state participation and artificial intelligence as important tools. *AD Alta - journal of interdisciplinary research*, 14(01), XLI, 188-194 (WoS CC: ESCI). https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140141/papers/A_31.pdf (<https://wos-journal.info/journalid/5403>)
19. Баштанник О. В. Historical institutionalism of political science as a theory of studying the functioning of political systems. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2025. Випуск 58, с. 235-241. DOI: <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.58.29>
20. Баштанник О.В. Трансформація теорії нормативного інституціоналізму в контексті реалізації досліджень функціонування політичної системи суспільства. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2025. № 53. С. 174-179. DOI: <https://doi.org/10.32782/apfs.v053.2025.29>
21. Баштанник О.В. Проблема визначення поняття “ефективність влади” в політичній системі: політико-етичні основи концептуалізації. *Регіональні студії*. 2025. № 41. С. 172-177. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2025.41.28>
22. Баштанник О.В. Політичне управління в просторі реалізації владних відносин політичної системи суспільства. *Політологічний вісник*. 2025. № 94. С. 164-177. DOI: <https://doi.org/10.17721/2415-881X.2025.94.164-177>
23. Баштанник О.В. Інституціональні реформи як чинник трансформації функціонування політичної системи суспільства. “Національні інтереси України”: науково-практичний журнал. 2025. № 6 (11). С. 1066-1076. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-6\(11\)-1066-1076](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-6(11)-1066-1076)
24. Баштанник О.В. Конструювання інституціональних платформ реалізації управління як елементів посилення стійкості політичної системи. *Науковий журнал “Політикус”*. 2025. № 2. С. 30-35. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2025-2.4>
25. Баштанник О.В. Формування інституціонального простору як фактор структурування управлінських відносин в політичній системі суспільства. “Національні інтереси України”: науково-практичний журнал. 2025. № 7 (12). С. 716-723. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-7\(12\)-716-723](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-7(12)-716-723)

8.3. Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс (Moodle). URL: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7813>
2. Електронний каталог Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
3. Електронний каталог Наукової бібліотеки ДНУ імені Олеся Гончара. URL: <https://library.dnu.dp.ua/index.html>
4. Аналітичний центр ADASTRA. Дослідження. URL: <https://adastra.org.ua/papers>
5. Ціна держави. Економічна історія країн. URL: <https://www.youtube.com/@costua/podcasts>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Політичні інститути» для бакалаврів освітньо-професійної програми
«Політологія» зі спеціальності С2 Політологія

Розробник:
Оксана Віталіївна Баштанник

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19